

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
PRACOVNÍ LIST

Edgar Allan Poe
Havran a jiné básně - Krkavec

aliterace? **Výňatek**

Umělecký text

Tak jsem seděl nad dohady, mlčky, marně, bez nálady,
pod ptákem, jenž v hloubi prsou nepřestával bodat mne,
kles jsem s zamyšlenou tváří do podušky na polštáři,
na niž padá lampa, v záři matné, mdlé a malátné,
ale do níž nevboří své ruce, mdlé a malátné
ona víckrát, víckrát ne.

Zdálo se, že u stínidla houstne světlo od kadidla,
že se bezpochyby anděl v zvoncích z nebe propadne.
„Chudáku, tvůj Bůh ti v zpěvu posílá sem pro úlevu
balzám na tvou starou něhu, po němž navždy vychladne,
po němž láska k Lenoře v tvé mysli navždy zapadne“ –
však havran děl: „Už víckrát ne.“

„Proroku,“ dím „mene tekel, ať jsi pták anebo z pekel,
synu podsvětí, a přece, proroku, pojď hádat mně –
statečně, byť opuštěný žiji zaklet v této zemi,
dům mám hrůzou obklíčený, zda tvá věštba uhádne,
zda-li najdu balzám v smrti, zda tvá věštba uhádne –
havran dí: „už víckrát ne.“

Výňatek

Neumělecký text

Krkavec / The Raven

Poeova slavná báseň. Tentokrát v bilingvním provedení a v novém překladu Tomáše Jacka. Proč překladatel Tomáš Jacko znovu sáhl po Poeově slavné a také už velmi staré básni, zdomácnělé v Čechách pod názvem Havran? Určitě to není tím, že by byl naivním novátorem. Jacko je básník, který pojímá poezii jako intelektuální dobrodružství a kterého baví kulturní tradice, a překladatel, který jako by si s tradicí českého "Havrana" vědomě hrál. Možná právě proto nazval "svého Havrana" Krkavcem. V tom jistě frontálně útočí na dlouho zažitý kulturní znak. "Krkavec" ale současně přesně ladí s eufonickým rozvrhem jeho převodu. Pro ty, kdo chtějí dnes dobře poznat Poeovu báseň, je preciznost Jackova Krkavce ideální. V první části je překlad doplněný abstraktními ilustracemi Olgy Hankové, v druhé části je pak báseň publikována bilingvně.